

FÖRHOPPINGAR INFÖR 1954 ÅRS RIKSDAG

Den dominerande frågan vid tillkomsten av 1953/54 års försvarsbudget var krigsmaktens materielsättning. Genom beslut av 1953 års riksdag erhöi armén en tioårsplan för materieförnyelsen och marinen en sexårsplan för förnyelse av vapenmaterielen. En sjuårsplan för förnyelse av marinens fartygsmateriel hade fastställts redan av 1952 års riksdag. Riksdagen tog däremot icke ställning till flygvapnets förslag om uppräknig av sjuårsramen för förnyelse av flygmaterielen, så att flygvapnets av 1948 och 1949 års riksdagar beslutade omfattning och modernitet skulle kunna upprätthållas. Riksdagen uttalade, att den med hänsyn till de stora anspråken på budgeten i övrigt - såg sig nödsakad att vid dåvarande tidpunkt begränsa ökningen för angivna ändamål av flygvapnets sjuårsram från begärda omkring 1200 till 84 miljoner kronor.

Flygvapnets sjuårsplan för materieförnyelse - som funnits till i åtskilliga år - är en "rullande" plan som skall medge successiv förnyelse av all flygmateriel. Den har också i princip fortlöpande kompenserats för de prisstegringar, som framkallats av penningvärdets försämring. Vid sidan av dessa prisstegringar har emellertid uppstått betydande kostnadsökningar till följd av den tekniska utvecklingen. Dessa har icke kompenserats, vilket däremot skett med motsvarande kostnadsökningar vid de andra försvarsgrenarna i samband med tillkomsten av deras materielplaner i år och i fjol. Som en följd härav svarar kostnadsramen för flygvapnets sjuårsplan icke längre mot det materiella innehåll, som enligt beslut av 1948 och 1949 års riksdagar skall finnas i planen. I medelsäskandena för 1954/55 begär flygvapnet därför en sådan uppräknig av sjuårsplanens kostnadsram, att flygvapnet kan behålla det antal krigsflygplan, som enligt beslut av 1948 och 1949 års riksdagar skall finnas i dess organisation, utan att överskrida de livslängder för krigsflygplanen som tillämpats sedan trettio-tio-talet och som enligt 1948 års riksdag utgör yttersta gränsen för vad som kan godtagas med hänsyn till moderniteten. Härför erfordras en uppräknig av sjuårsplanens kostnadsram från omkring 2100 miljoner kronor (= för perioden 1953/60 gällande sjuårsram) till omkring 3275 miljoner kronor för sjuårsperioden 1954/61, d v s en ökning med närmare 1200 miljoner kronor.

Vid beräkningen av dessa kostnader har hänsyn endast tagits till gällande organisation - med sex förstärkta dagjaktflottiljer - och icke till den av 1948 års riksdag i princip beslutade förstärkningen av ytterligare fyra flottiljer. Chefen för flygvapnet har den uppfattningen, att om medelstillgången f n icke medger såväl bibehållande av nuvarande flygvapenorganisation vid full modernitet som genomförande av den i princip beslutade förstärkningen av ytterligare fyra jaktflottiljer, bör moderniteten äga företräde.

Som framgår av nyssnämnda siffror rör det sig icke om en mindre justering av flygvapnets kostnadsram utan om en avsevärd uppräknig av denna. Härav följer också, att om en sådan uppräknig ej kommer till stånd, blir verkningarna för flygvapnets krigsduglighet vittgående. Det rör sig om varken mer eller mindre än flygvapnets existens som en slagkraftig del av krigsmakten. Att söka kompensera medelsbristen i flygvapnets kostnadsram genom att förlänga krigsflygplanens livslängder är ingen framkomlig väg, så länge man utomlands tillämpar avsevärt kortare livslängder än de för vårt flygvapen redan nu gällande. Kan medelsbristen icke kompenseras, återstår därför ingen annan utväg än att minska antalet krigsflygplan. Om kostnadsramen för 7 år framåt blir oförändrad, skulle det bli nödvändigt att efterhand minska antalet krigsflygplan till omkring hälften av det antal som beslöts av riksdagen för några år sedan.

Vid tillkomsten av arméns och marinens materielplaner i våras uttalade riksdagen, "att det är självfallet, att av riksdagen fastställda planer skola följas." Det är flygvapnets förhoppning, att 1954 års riksdag skall tillämpa samma betraktelsesätt, då den har att taga ställning till frågan om att åtminstone vidmakthålla det flygvapen, som beslöts så sent som av 1948 och 1949 års riksdagar och som då ansågs nödvändigt för landets försvar. Flygstridskrafternas relativa betydelse inom en försvarsorganisation har sedan dess icke minskat utan ökat. Uppfattningen härom i andra länder framgår av artiklar på annan plats i detta nr av Ufl.

En annan vital fråga i årets medelsäskanden är flygfältens modernisering. Detta behov är en följd av att moderna krigsflygplan ställer större krav på flygfälten än sina föregångare. Hårdgjorda banor för start och landning måste sålunda tillkomma på fält, där sådana f n saknas. Startbanor måste förlängas, så att de svarar mot aktuella flygplantypers start- och landningssträckor. Härtill kommer behovet av anordningar för att skydda flygplanen på baserna. Flygfälten måste ovillkorligen följa med flygplanegenskapernas utveckling eljest kan flygplanen icke användas. Tyvärr ligger det utom vår förmåga att ändra på flygplanens egenskaper, så att en återgång till små gräsfält utan dyra rullbanor vore möjlig.

Den ringa medelstilldelningen för flygfältsarbeten under en följd av år har gjort, att flygfältens tillstånd f n är mycket otillfredsställande. Flygvapnet har därför i samband

FLYGVAPNETS MEDELSBEHOV 1954/55

På grundval av Chefens för flygvapnet militärorganisatoriska underlag (PM nr 2) har de olika förvaltningsmyndigheterna ingivit sina medelsäskanden för budgetåret 1954/55.

Driftbudgeten.

Flygförvaltningens äskanden uppgår till 596 miljoner kr mot anvisade 490 miljoner för 1953/54. Ökningen utgöres huvudsakligast av kompensation för flygmaterielens fördyring p g a den tekniska utvecklingen (96 miljoner). Dessutom upprepas det förra året icke bifallna förslaget om anskaffning av transportflygplan, som skall ersätta B 3:orna. Detta skulle erfordra 9 miljoner under budgetåret 1954/55.

Behovet av flygtid ökar i takt med flygvapnets planenliga utbyggnad. För budgetåret 1954/55 har behovet beräknats till 187.500 timmar mot en tilldelning av 182.000 timmar för 1953/54.

Behovet av drivmedel ökar till följd härav samt på grund av den fortsatta övergången till readrift. Behovet för budgetåret 1954/55 har beräknats till 217 miljoner liter mot 198 milj. liter för 1953/54.

Försvarets civilförvaltnings anslagsäskanden uppgår till 92 miljoner kronor för budgetåret 1954/55 mot anvisade 90 milj. kr för 1953/54. Omkring 720.000 kr utgöres av kostnader för förstärkning av luftbevakningens personalorganisation med 21 officerare på aktiv stat (6 majorer, 15 kaptener) och 200 i reserven samt 76 reservtekniker och ca 75 civilanställda.

Bland övriga föreslagna personalförändringar kan nämnas:

a) beställningar för personal avsedd för betjäning av flygplan som används vid fallskärmsjägarnas utbildning (1 sergeant, 3 tekniker),

b) tillkomst av en kaptensbeställning vid vardera F 2, F 11 och F 16, avsedda för chefen för förberedande fältflygarskolan, fotoofficeren resp. chefen för 5. divisionen vid F 16,

c) fortsatt utbyggnad av flotttiljpolisorganisationen,

med medelsäskandena under kapitalbudgeten framlagt en ny plan för modernisering av flygfälten samt för anläggande av vissa nya fält. För att begränsa kostnaderna har förslagen i denna plan inskränkts till vad som bedömts oundgängligen nödvändigt för att möjliggöra fredsutbildning under betryggande flygsäkerhet samt för att tillförsäkra flygförbanden nödvändig operationsfrihet i krig. Som ett led i flygvapnets strävanden efter att begränsa kostnaderna har flygfält, som ansetts icke längre oundgängligen nödvändiga, icke upptagits till modernisering utan i stället föreslagits till försäljning. I samma syfte har sådana delar av till modernisering föreslagna flygfält, som ansetts icke oundgängligen nödvändiga, icke upptagits i underhållsplanerna utan förutsatts skola försälas eller utarrenderas.

Bland återstående budgetärenden må särskilt framhållas frågan om förstärkning av luftbevakningsorganisationen.

I överensstämmelse med 1948 års riksdags beslut pågår en fortlöpande utbyggnad och modernisering av luftbevakningsorganisationen. Betydande anslag har redan anvisats för anskaffning av materiel och byggande av centraler m m. En svaghet hos organisationen är emellertid, att denna i allt för stor utsträckning bygger på icke-aktiv personal. Som en följd härav är mobiliseringsberedskapen icke tillfredsställande, och den dyrbara materielen kan icke utnyttjas i full utsträckning i krig. Det erfordras därför bättre balans mellan materiel och personal. Flygvapnet föreslår för den skull bl a en mindre förstärkning av den aktiva personalen, både av beredskaps- och utbildningsskäl. En förutsättning för den beredskap i luftförsvarets centraler i fredstid, som härigenom möjliggöres, är emellertid, att vissa signalförbindelser upprättas redan i fred. Medel begäres även här för.

Den föreslagna förstärkningen av luftbevakningen är synnerligen angelägen, eftersom flygförbandens verkningsförmåga är beroende av luftbevakningens beredskap och effektivitet.

d) meteorologerna i Ce 27 och 25 skall överföras till ordinarie anställningsform,

e) en fotoingenjör skall tillkomma vid F 11.

Kapitalbudgeten.

Fortifikationsförvaltningen har för flygvapnets kasernbyggnader för budgetåret 1954/55 äskat ca 27 miljoner kr. (Riksdagen beviljade för budgetåret 1953/54 5,55 miljoner kr för detta ändamål). Härav äskas ca 15 miljoner kr för utförandet av byggnadsobjekt, för vilka medel äskats även under tidigare budgetår, men som icke kunnat utföras på grund av för liten medelstillsättning. Härutöver äskas ca 10 miljoner kr bl a för utökning av drivmedelsanläggningarna vid F 1, F 4, F 17, och F 21, gymnastikbyggnader vid F 14, F 15 och F 18, värmeinstallation m m i hangarer vid F 1 och F 5, om- och nybyggnad av skjutbanor vid F 1, F 13, F 18, F 21 och FCS, garage vid F 11, F 15 och F 21 samt tjänstebostäder vid F 5 och Hagshult. För smärre nybyggnads- och förändringsarbeten, byggnadstekniska brandskyddsåtgärder och skyddsanordningar vid flygvapnets anläggningar äskas ca 2 miljoner kr.

För befästningar för flygvapnet har äskats sammanlagt ca 54 miljoner kr, varav bl a för berghangarer ca 25 miljoner kr., för lokaler till luftbevakningen ca 13 miljoner kr, för uppställningsplatser för radarstationer ca 6 miljoner kr, för drivmedelsanläggningar ca 4,5 miljoner kr samt för bergverkstäder ca 5,5 miljoner kr.

Sedan de flygfältsarbeten, som ingick i "3-årsplanen för utbyggnad av flygfälten", vilken i princip godkändes av riksdagen 1947, nu i det närmaste utförts, har flygförvaltningen i samband med anslagsäskandena för budgetåret 1954/55 framlagt en ny plan för utbyggnad av våra flygfält. Kostnaderna för den framlagda planen uppgår till sammanlagt 185 miljoner kr. Chefen för flygvapnet har framhållit, att det med hänsyn till det nuvarande flygfältsläget är ett starkt önskemål, att den framlagda planen genomföres

utan dröjsmål. Någon detaljerad tidsplan framlägges dock icke, flygförvaltningen förutsätter att medel kommer att beviljas i sådan utsträckning att planen kan slutföras på kortast möjliga tid, inom en period av högst 5 år. För att kunna påbörja den framlagda planen äskas för budgetåret 1954/55 48 miljoner kr.